

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

GVH bírság a Free Choice Kft-nek

Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott a Free Choice Kft. – állapította meg a Gazdasági Versenyhivatal (GVH). A vállalkozás az általa forgalmazott különböző készítményeknek gyógyhatást tulajdonított, de az ezzel kapcsolatos állításait nem tudta igazolni, így 100 millió forint bírságot kapott. Ezen felül a vállalkozásnak teljesítenie kell a versenyhatóság által előírt, a fogyasztók tájékoztatására vonatkozó kötelezettségeket is.

A GVH évek óta kiemelt figyelmet szentel azoknak a vállalkozásoknak, amelyek egészségre ható termékeket népszerűsítenek olyan fogyasztók számára, akiknek élethelyzetük - akár például betegségük, akár egyéb fizikai, lelki adottságaik - miatt az átlagosnál nagyobb az elvárásuk az ilyen termékekkel szemben.

A versenyhatóság alapvető fontosságúnak tartja, hogy az egészségre ható termékekről bármilyen formában nyújtott tájékoztatások pontosak, valósak legyenek, mivel ezen szektorokban – figyelemmel a fogyasztói kör kiszolgáltatott, sérülékeny jellegére – jelentős lehet a megtévesztő reklámokkal okozott fogyasztói hátrány. Ebben a szemléletben folytatta le eljárását a GVH a Free Choice Kft-vel szemben is.

A GVH eljárásában azt vizsgálta, hogy

- a fogyasztóknak szóló tájékoztatásokban megfogalmazott állítások gyógyhatásra utalnak-e vagy sem
- a tájékoztatásban megjelenik-e hogy a termékek használata hatással van az egészségre
- az eljárás alá vont vállalkozás rendelkezésére áll-e hatósági vizsgálat eredményét igazoló dokumentum, illetve a szakhatósági követelményeknek megfelelő, az állított gyógyhatást, az egészségre gyakorolt hatást igazoló tudományos bizonyíték

A GVH szerint megállapítható, hogy a Free Choice Kft. által a <http://drlenkei.hu> honlapon, a Vitamin magazinban és más módon közzétett tájékoztatások tartalma az, hogy a vállalkozás termékei közül egyesek (Életerő vitamincsomag, Kalcium-Magnézium, B3-vitamin, Nátha Bomba) alkalmasak betegségek (például depresszió, magas vérnyomás, csonttrikulás torokfájás és nátha stb.) illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására. A GVH szerint a tájékoztatásban használt egyes kifejezések és szófordulatok (doktor, kezelőorvos gyógyír, gyógyszer stb.) miatt az állítások tartalmi üzenete szintén az, hogy a szóban forgó termékek használatának gyógyhatása, illetve kedvező egészségügyi hatása van.

A GVH szerint a tájékoztatás tartalmának összehatását az is befolyásolja, hogy az adott tartalmi elemet ki mondja. A gyógyhatásra utaló összehatás kialakulásához a GVH szerint az adott esetben hozzájárult az is, hogy az adott tájékoztatási tartalmat doktor adta közre. A GVH a szakmai vélemények, felhasználói tapasztalatok, mástól származó idézetek eljárás

alá vonti tájékoztatásokban való szerepeltetésével kapcsolatban aláhúzza, valamely személytől származó idézet, vélemény tájékoztatásban történő elhelyezése nem mentesít a felelősség alól. Az ilyen megoldással a reklámban vagy bármely más tájékoztatási anyagban szereplő közlések a vállalkozás tájékoztatásának (az ő gazdasági érdekeit szolgáló közlésnek) minősülnek. A Free Choice Kft. tájékoztatásában fellelhető azon kijelentés, hogy az adott termék nem gyógyszer, nem képes az összhatás megbontására.

Az eljárás során a GVH-nak nem az a feladata, hogy a különböző hatóságok által lefolytatott vizsgálatokat megismételve vagy azok helyett szakértői bizonyítást folytasson le a termék emberi egészségre gyakorolt hatását illetően. Ha a tájékoztatások ilyen hatást fogalmaznak meg, akkor a jogsértés megállapítható, amennyiben az állítások valóságnak való megfelelését az eljárás alá vont vállalkozás nem igazolta. A GVH szerint tájékoztatások közreadása esetén az eljárás alá vont kötelessége állításai valóságtartalmának igazolása, ráadásul a tájékoztatás valóságtartalmának igazolását bizonyító iratoknak már a tájékoztatás közreadásakor az eljárás alá vont rendelkezésére kell állniuk.

Mivel a Free Choice Kft. nem igazolta tájékoztatásainak részét képező tényállításokat, továbbá illetékes szakhatóság igazoló szakvéleményét, engedélyét sem csatolta, így a vállalkozás valótlanul állította, hogy egyes termékei alkalmasak betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarainak vagy rendellenességeinek a gyógyítására.

A GVH vizsgálata megállapította, hogy a Free Choice Kft. több termékének a forgalmazását az ÁNTSZ betiltotta, de azokat a vállalkozás mégis forgalmazta. Emiatt a Free Choice Kft. tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor tájékoztatásaiban valótlanul állította, hogy az áru jogszerűen forgalmazható.

A Free Choice Kft. tájékoztatásai azonban nem csak gyógyhatást tulajdonítottak egyes termékeknek, hanem azt is, hogy használatuktól pozitív egészségre gyakorolt hatás várható. A tájékoztatásokban az szerepelt például, hogy az Életerő vitamincsomag alkalmas a fájdalom csökkentésére, az erőnlét növelésére, a Kalcium-Magnézium (Kal-Mag) termékek alkalmasak a hátfájás csökkentésére, az alvási zavarok megszüntetésére, a B3-vitamin méregtelenít és sugármentesít, a C-vitamin pedig alkalmas az ajakherpesz kezelésére.

A Free Choice Kft. termékeit szakhatóság a gyógyhatás, vagy bármilyen más hatás megléte szempontjából nem vizsgálta. A vállalkozás sem igazolta, hogy a hivatkozott termékek valóban alkalmasak sérülések kezelésére, méregtelenítésre, továbbá illetékes szakhatóság igazoló szakvéleményét, engedélyét sem csatolta. Emiatt a Free Choice Kft. e tekintetben is tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott. A GVH nyomtatékosan megismétli, hogy a vállalkozás által forgalmazott, illetve népszerűsített termékek étrend-kiegészítőnek, illetve élelmiszernek minősülnek.

A Free Choice Kft által benyújtott tudományos irodalom bizonyítékként való értékelésével kapcsolatban a GVH megjegyzi, hogy tudományos ismeret a természet objektív összefüggéseiről szerzett, a tudományággal hivatásszerűen foglalkozó, abban szaktekintélynek számító személyek által a tudomány követelményeinek megfelelő módon igazolt tapasztalatok, általánosítások, fogalmak összessége. Nem tekinthetők tudományos ismeretnek a pozitív terméktapasztalatok, a betegetől és kezelőorvosaitól származó vélemények. Ahhoz, hogy egy adott termék betegségeket megelőző, kezelő, gyógyító hatását valóban tudományos ismeretek támasszák alá, ennél mélyrehatóbb vizsgálatokra van szükség. Alapos, a termék minden szervezetre gyakorolt hatására és mellékhatására kiterjedő kísérletsorozatot kell végezni, a készítményt laboratóriumi körülmények között állatokon, illetőleg embereken tesztelni. Ezt követően az eredményeket az orvostudomány képviselőinek kell elemezni, és arról ekként megalapozottan szakvéleményt adni. E

minimális feltételek mellett lehet csupán egy adott készítményről - tudományos ismeretekre alapítottnak - gyógyhatást állítani. A GVH megállapította, hogy a jelen esetben a fenti követelmények nem teljesültek.

A Free Choice Kft. a nagy mennyiségben csatolt anyagok ellenére semmilyen olyan, általánosan elfogadott tudományos bizonyítékkal nem szolgált, amely igazolná, hogy állításai megfelelnek a valóságnak. A GVH-nak nem áll rendelkezésére olyan bizonyíték, amely igazolná a kifogásolt állításokat. Az eljárás alá vont vállalkozás általánosságban hivatkozott az általa becsatolt anyagokra. A GVH szerint a szóban forgó iratok azonban nem alkalmasak a vizsgált tájékoztatás valós tartalmának igazolására és ekként nem is igazolják azt. A csatolt anyagok részben irrelevánsak a vizsgálat szempontjából, részben potenciális hatásokról és lehetséges felhasználási területekről szólnak, további kutatások szükségességét húzzák alá.

A fentiek miatt a GVH megállapítja, hogy a Free Choice Kft. 2008. októberében és novemberében gyógyhatás valótlan állításával, 2008. szeptember 1. és 2008. december 31. között hatósági forgalmazási engedély visszavonása ellenére történt forgalmazással, 2008. októberében és novemberében testi és lelki sérülések kezelésére, méregtelenítésre, fogyasztásra való alkalmasság valótlan állításával tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott. Emiatt a vállalkozás 100 millió forint bírságot kapott. A GVH súlyosító körülményként értékelte, hogy a jelentős forgalmat lebonyolító Free Choice Kft. jogsértő magatartása széles körben elérhető volt, különösen sérülékeny fogyasztói csoportot érintett, ráadásul a vállalkozásnak több éves, bírói gyakorlat által is megerősített normához kellett volna magatartását igazítania. A GVH a bírság összegének meghatározásakor figyelemmel volt a bírság preventív funkciójára is.

A GVH a bírság kiszabásán túl – a fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében – kötelezte a Free Choice Kft-t arra, hogy határozatának kézhezvételét követő 30 napon belül internetes honlapja nyitó oldalán jól láthatóan, észrevételek hozzátétele nélkül, valamint üzleteiben a bejáraton és az eladói pultnál jól láthatóan, észrevételek hozzátétele nélkül fél éven át tegye közzé a következőt: „A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a Vj-46/2009. számú versenyfelügyeleti eljárásban megállapította, hogy a Free Choice Kft. eljárás alá vont vállalkozás 2008. októberében és novemberében közre adott egyes tájékoztatásával fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor egyes termékeivel kapcsolatban tájékoztató anyagaiban azt állította, illetve azt a benyomást keltette, hogy azok alkalmasak 1) betegségek, az szervezet működési zavarainak, rendellenességeinek gyógyítására, egészségügyi problémák megelőzésére, gyógyítására és kezelésére, illetve utókezelésre, 2) testi és lelki sérülések kezelésére, 3) a testtömeg csökkentésére (fogyasztásra), 4) méregtelenítésre. Továbbá 2008. szeptember 1. és 2008. december 31. között egyes termékei vonatkozásában azt a hamis benyomást keltette, hogy a termékek jogszerűen forgalmazhatók.”

Az ügy hivatali nyilvántartási száma: **Vj-46/2009.**

Budapest, 2010. február 16.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>